

Olaf Olsen, reiðari: Fiskifrøðingar skulu halda seg frá at geva ráð um fiskiskap:

Tilmælini hjá fiskifrøðingum eru fullkomiliga veruleikafjar

– Viðhvørt mæla fiskifrøðingar til at fiska so nógv, at tað ber ikki til. Og aðrar tíðir skulu vit fiska so lítið, at tað ber heldur ikki til. –Hetta er so langt úti, at tað ber næstan ikki til at tosa um tað, sigur Olaf Olsen

ÁKI BERTHOLDSSEN

– Tað ber næstan ikki til at tosa um hetta.

– Tí so ótrúliga langt er hetta bæði frá tí, sum yvirhøvur ber til at seta í verk, og tí, sum hendir í veruleikanum.

Olaf Olsen, stórreiðari á Glyvrum, heldur lítið um tey nýggjastu tilmælini frá fiskifrøðingunum um fiskiskapin undir Føroyum.

Ikki minst eru fiskifrøðingarnir eftir fiskiskapinum eftir upsa, sum teir mæla til at skerja munandi.

Og nettupp skipini, sum Olaf Olsen reiðir út, eiga sín trivaliga part av upsafiskiskapinum undir Føroyum, at verður hann skerdir, fer ongín at merkja tað so væl sum teir.

Men Olaf Olsen heldur ikki, at vit skulu taka ráðini

frá fiskifrøðingum í álvara.

–Hetta er so ótrúliga langt frá tí, sum ber til og tí sum hendir, at tað ber næstan ikki til at tosa um tað.

Fiskifrøðingarnir siga, at uppastovnurin er uttanfyri lívfrøðiliga tryggjar karmar, bæði hvat viðvíkur stovnsstødd og veiðitrysti.

Tí mæla teir til at fiskiskapurin verður minkaður eini 35% næsta ár aftur ímóti fiskiskapinum í fjør.

Í fjør fiskaðu vit eini 22.000 tons av upsa. Metingarnar fyri í ár vísa, at vit fara at fiska um 21.000 tons.

Og tað merkir so aftur, at vit skulu ikki fiska meiri enn eini 14.000 tons av upsa komandi ár eftir tilmælum frá fiskifrøðingunum.

Og tað heldur Olaf Olsen fer sleit ikki at bera til, hvørki so ella so.

Olaf Olsen sigur, at Fiskiskapurin eftir upsa er minkaður 40% seinasta árin.

Men kortini mæla fiskifrøðingar til at minka hann 35% afturat.

Hann sigur, at náttúran regulerar fiskiskapin nakað langt av sær sjálvum.

– Tí táð minni fiskur er

til, verður eisini minni fiski.

Reiðarin av Glyvrum heldur, at tað hevði onki fantíls verið á fiskiskapinum, um vit skuldu fylgt ráðunum frá fiskifrøðingunum.

– Viðhvørt mæla teir til at fiska so nógv, at tað fæst ikki. Aðrar tíðir mæla teir til at fiska so lítið, at tað letur seg heldur ikki gera.

Hann visir m.a. at bæði í fjør, og ikki minst í fyrrárid, varð so nógvur toskur uppi, at bar ikki til at fiska, uttan at fáa tosk.

– Høvdu vit framvegis havt kvotaskipanina í gildi tá, hevði heilt avgjört ongín framgongd verið í Føroyum seinastu árin, heldur tvørturímóti.

– Tí tá høvdu vit skjótt rent okkum fastar í kvotaloftið fyri tosk, og so høvdu vit verið noyddir at gevast, hóast vit ikki høvdu fingið tilmæltu nøgdin av øðrum fiskasløgum til haldar.

– Tað ber heilt einfalt ikki til at siga, at vit skulu fiska so og so nógv tons av toski, so og so nógv tons av upsa o.s.fr., tí vit fiska alt ísenn. – Táð minni er til av einum, er meiri til av onkrum øðrum.

Broyst lítið og onki

Olaf Olsen visir á, at fiskiskapurin hjá teirra skipum liggur nokk so fast um 8.000 tons um árið í alt.

– Tað svingar serstakliga lítið. Frá 1996-1997 svingaði tað minni 100 tons og frá 1995-1996 var munurin

minni enn 200 tons.

Í ár er fiskarið heldur slakari enn í fjør.

Men samasetningurin av veiðini svingar rættliga nógv.

– T.d. er 14% av veiðini í ár hýsa, og tað er ikki komið fyri fyrr.

– Hinvegin er 56% av veiðini upsi, og tað er eisini væl meiri enn í fjør, tá ið upsaparturin var 51%.

Men hann veit ikki akkurát, hvussu hann skal tulka hesar upplýsingarnar.

– Jú eldri eg verði, og tess fleiri upplýsingar vit fáa, tess meiri ivist eg í, hvussu hesir upplýsingar skulu lesast.

Bara tveir mátar

Olaf Olsen sigur, at skal veiðiorkan minkast, eru bara tveir mátar at gera tað uppá.

– Antin má flotin minkast, ella mugu dagarnir skerjast.

– At skerja flotin er ikki so einfalt, tí so skulu skipini helst keypast úr flotanum.

– At skerja dagarnar, ella at seta onnur tiltøk í verk, og so vóna, at skipini fara á heysin, og av landinum, er sjálvandi ein máti at trýsta veiðiorku úr flotanum.

Skuldu hildið seg langt vekk

Olaf Olsen sigur, at ikki minst hesi seinastu árin hava víst, at fiskifrøðingar skulu áttu at verið eitt sindur meiri varnir við at koma við so ítúkiligum tilmælum um fiskiskap, sum teir koma

við, hvørt einasta ár.

–Tí teirra metingar hava passað so óvanliga illa, ikki bara hjá okkum, men eisini alla aðrastaðni, at tað er púra onki álít í tí, teir siga.

Hann heldur, at tað er burtur av av allari leið óvisindaligt at koma við so álvarsligum tilráðingum á so tunnum grundarlagi, sum teir gera.

– Grundarlagið er alt ov lítið til at koma við so ítúkiligum tilmælum.

– Visindafólk eiga ikki at hugsa í so smáum marginalum, teir gera í hesum førum, tí óvissan er so stór.

– Ikki minst er hetta skeið, táð hesar somu tilráðingar skulu brúkast til at regulera ein heilan landsbúskap við.

Tí heldur Olaf Olsen, at fiskifrøðingar tí eiga at halda seg langt frá at geva ráð um fiskiskapin.

– Teirra uppgáva skuldi verið at fortalt politikarum tað, teir vistu.

– Uppgávan at gera tilmæli skuldi verið tikið frá teimum.

– Og so skuldu politikarnir regulera fiskiskapin eftir biologiskum, figgarligum og sosialum fyrimunum og vansom og fortreytum.

– Annars heldur Olaf Olsen, at fiskiskapurin sjálvur er sleit ikki tann ringasti regulatorin sum er.

– Er minni til av fiski, fáa skipini eisini minni. So einfalt er tað - nokk so langt, sigur Olaf Olsen.

Enn er veiðitrystið undir Føroyum ov stort

Av teimum stóru fiskasløgum er tað helst upsin sum er í vanda.

ÁKI BERTHOLDSSEN

Hetta er tann afturvendandi tíðin, tá ið fiskifrøðingar hvørt einasta ár gera seg óklárar við báði politikarar, reiðarar og fiskimenn.

Tí hetta er tíðin, táð teir plaga at koma við metingum um fiskiskapin undir Føroyum.

Og hetta summarið verður onki undantak. Tí eins og undanfarin ár, mæla fiskifrøðingarnir aftur til at skerja fiskiskapin undir Føroyum.

Uttan at gera ov nógv burtúrur tí tekniska grundarlagnum fyri útrokningunum, skulu vit í heilt stuttum draga tað fram, sum hevur týðning-nevniliga, hvat mælt verður til viðvíkjandi fiskiskapinum fyri komandi ár.

Í hesum umfarið eru tað fiskifrøðingarnir hjá ICES, sum hava kannað fiskastovvnarnar. Tilmælini hjá føroysku Fiskirannsóknarstovni koma seinni.

Ov nógvur toskur

Fiskifrøðingarnir siga um toskin, at veiðitrystið er ov høgt og er ikki burðardygt í longdini.

Veiðitrystið tvífaldaðist frá 1995 til 1996, og er enn nakað høgt, hóast tað

minkaði eitt sindur aftur í 1997.

– Men trupulleikin við toskinum á landgrunninum er, at hann hevur borið seg so løgið at seinastu árin, at vanligar stovnsmetingar verða ikki góðtiknar fyri tey tvey, trý seinastu árin, sigur Jákup Reinert, fiskifrøðingur.

Tí ber ikki reiðiliga at siga til, hvussu nógv veiðitrystið skal minkast.

Í fjør søgdu fiskifrøðingarnir at veiðitrystið skuldi minkast 30% og tað er líkt til, at tað enn er galdandi.

– Men tað kann gerast yvir nokk ár, heldur Jákup Reinert.

Hinvegin bendir á, at toskurin á Føroya Banka er væl fyri. Tó verður ikki

Jákup Reinert, fiskifrøðingur greiðir frá nýggjastu stovnsmetingunum: Toskurin og hýsan eru væl fyri í løtuni, men uppsastovnurin hevur ongantið verið so lágur sum nú

mælt til, at royndin hækkar.

Minkast munandi

Um hýsuna verður sagt, at tað eru at kalla bara tveir árgangir í fiskiskapinum tí 1995 og 1996 árgangirnir eru so smár.

Tí verður mælt til, at fiskiskapurin eftir hýsu minnar niður í 9.000 tons næsta ár í mesta lagi, helst longur. Í fjør var hann 17.000 tons.

Ongantið so ringt

Uppastovnurin hevur ongantið verið so illa fyri, sum hann er nú.

Ongir nýggir árgangir eru at hóma og veiðitrystið er alt ov høgt. Tí verður mælt til, at upsafiskiskapurin minnar niður í 14.000 tons komandi ár. Tað er 7.000 minni enn metta veiðin í ár.

Annars verður mælt til at fylgja gjølliga við gongdini í dagaskipanini, tí tað eru so nógvir óvissur í henni.

Tí ber ikki til at leggja seg fastar á eitt fast dagatal enn, men at gera justeringar, har tað verður neyðugt.